

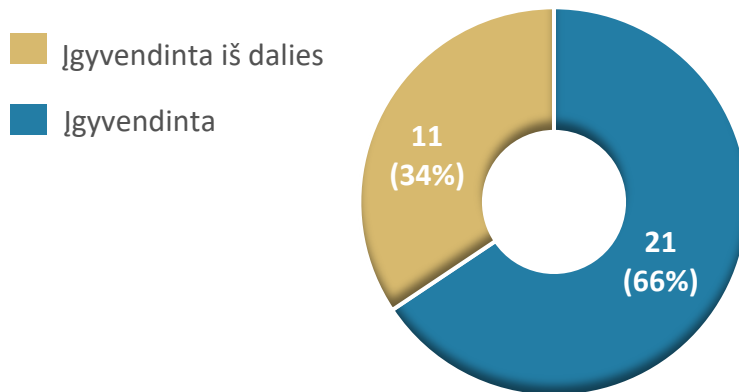
**NACIONALINĖ
DARBOTVARKĖ**
KORUPCIJOS PREVENCIJOS
KLAUSIMAIS

Dvejų metų įgyvendinimo pažanga

Siekiant pažangos kuriant korupcijai atsparią aplinką viešajame ir privačiame sektoriuose, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 patvirtinta 2022–2033 metų nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais (toliau – Darbotvarkė).

2024 metai – priešpaskutiniai pirmojo¹ Darbotvarkės įgyvendinimo 2023–2025 m. plano² (toliau – Planas) metai, ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, būdama atsakinga už Darbotvarkės įgyvendinimo pažangos stebėseną, įvertino Plano priemonių vykdymą ir rezultato pasiekimą, Plano dvejų metų įgyvendinimo tendencijas, pažangą, antikorupcinės aplinkos būklę, sisteminio pobūdžio korupcijos rizikas ir kitą su korupcijos rizikomis susijusią problematiką³, reikšmingą ruošiantis naujojo laikotarpio Darbotvarkės įgyvendinimo plano rengimui.

2024 m. planuotų 32 veiklų pažanga

Plano pažanga antraisiais įgyvendinimo metais

¹ Darbotvarkė, kurios terminas 12 metų, įgyvendinama 3 etapais, rengiant 3 Darbotvarkės įgyvendinimo planus: 2023–2025 m., 2026–2029 m. ir 2030–2033 m.

² Prieiga internete: <https://e-tar.lt/portal/lt/legalAct/477f7bc0eb0e11ed9978886e85107ab2>.

³ Su Darbotvarkės įgyvendinimo 2024 m. stebėsenos ir vertinimo ataskaita galima susipažinti Specialiųjų tyrimų tarnybos interneto svetainėje: <https://www.stt.lt/data/public/uploads/2025/06/darbotvarkes-ataskaita-uz-2024-m-galutine.pdf>.

Igyvendinimo tendencijos: judama teigiama linkme

2024 m. veiklos, kuriančios naudą visuomenei ir verslui

I kryptis – Formuoti antikoruptions nuostatas ir plėtoti antikoruptions kompetencijas

Mokinių antikoruptions ugdymas

- Į atnaujintas bendrojo ugdymo programas įtrauktas antikoruptions mokinių ugdymas, kaip pilietiškumo kompetencijos elementas.
- Nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. pagal šias programas ugdoma 100 % bendrojo ugdymo klasių mokinių.
- Vykdomas pedagogų kvalifikacijos tobulinimas antikoruptions ugdymo srityje, bendradarbiaujant su Specialiųjų tyrimų tarnyba.

Veiklos prisideda prie visuomenės brandos, ugdant jaunąją kartą būti pilietiška ir atsparia korupcijai.

Sveikatos mokslų studijų aprašų atnaujinimas

- Į atnaujinamus sveikatos mokslų studijų kryptių aprašus įtraukiamos nuostatos, susijusios su antikoruptions tematika.

Būsimieji sveikatos priežiūros specialistai įgis antikoruptions žinių ir formuos antikoruptions nuostatas.

Socialinės nepotizmo ir kyšininkavimo prevencijos kampanijos

- Kampanija „Karta, kuri siekia tikslo pati. #Nepotizmui NE“ pasiekė beveik 26 % Lietuvos gyventojų per nacionalinį transliuotoją LRT ir daugiau nei 222 840 asmenų kitais kanalais.
- Kampanija „Kyšininkavimas yra žalingas įprotis“ buvo parodyta per „Google“ ir „Meta“, pasiekiant daugiau nei 400 000 unikalių vartotojų.

Kampanijos padeda keisti gyventojų požiūrį į nepotizmą ir kyšininkavimą.

Žiniasklaidos finansavimo skaidrumo didinimas

- Atnaujinamas medijų rėmimo modelis, siekiant užtikrinti paramos tvarumą ir žiniasklaidos nepriklausomumą.
- Į Viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų informacinę sistemą (VIRSI) įdiegtas funkcionalumas, leidžiantis matyti konkrečios valstybės ar savivaldybės institucijos sumokėtas lėšas viešosios informacijos rengėjams.

Skatinamas kokybiško ir politiškai neutralaus turinio kūrimas, didinamas žiniasklaidos finansavimo skaidrumas, prisidedama prie visuomenės teisės turėti prieigą prie įvairios ir kokybiškos informacijos.

II kryptis – Siekti tvarių, neteisėtai įtakai atsparių politinių, valdymo, administracinių ir finansinių sprendimų bei kokybiškų viešųjų ir administracinių paslaugų

Interesų derinimo rizikų vertinimo metodika ir mokymai

- Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (VTEK) parengė Interesų derinimo rizikų vertinimo metodiką, su kuria susipažino 180 valstybės institucijų ir 112 savivaldybių atstovų, o viešųjų ir privačių interesų derinimo nuotoliniuose mokymuose dalyvavo virš 10 tūkst. tarnautojų.

Padedama atsakingiems asmenims geriau nustatyti ir valdyti interesų konfliktus, didinant viešojo sektoriaus veiklos skaidrumą.

Lobistinės veiklos skaidrumo didinimas

- VTEK parengė per PINREG sistemą visą parą prieinamą nuotolinį mokymų kursą „Lobistinė veikla“, kurį 2024 m. baigė daugiau nei 1600 asmenų, tarp jų – įstaigų vadovai ir atsakingi specialistai.

Didinamas lobizmo skaidrumas ir padedama viešojo sektoriaus atstovams atskirti teisėtą ir neteisėtą įtaką.

Metinės užduotys vadovams, įskaitant korupcijos prevenciją

- Viešojo valdymo agentūra parengė gaires dėl įstaigų vadovų veiklos tikslų susitarimų. 2024 m. 44 proc. vadovų paskirtos užduotys, susijusios su korupcijos prevencijos priemonių diegimu jų vadovaujamosiose įstaigose.

Skatinama aukšto lygio vadovų atsakomybė ir įsitraukimas į korupcijai atsparios aplinkos kūrimą.

Žemės valdymo skaitmenizavimas – geoportal.lt

- Sukurtas ir nuo 2024 m. sausio 1 d. veikiantis Žemės informacinės sistemos (ŽIS) žemėlapis su informacija apie valstybinę žemę. Kuriamos Paslaugų valdymo ir Erdvinių duomenų posistemės leis gyventojams rasti aiškią ir aktualią informaciją apie valstybinės žemės statusą, valdymą bei naudojimą.
- Siekiama perkelti 24 administracines paslaugas į elektroninę erdvę.

Didinamas žemės valdymo skaidrumas.

Viešųjų pirkimų sistema

- Įgyvendinamas Sveikatos apsaugos ministerijai pavaldžių perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų centralizavimas: 17 iš 37 (46 %) asmens sveikatos priežiūros įstaigų viešųjų pirkimų jau centralizuota.
- Viešųjų pirkimų tarnyba parengė rekomendacijas ir informacinius išaiškinimus dėl tiekėjų įtraukimo į Nepatikimų tiekėjų sąrašą, skatindama pirkimų vykdytojus tinkamai taikyti šį institutą.

Didinamas viešųjų pirkimų skaidrumas, stiprinama konkurencija, padedama užkirsti kelią nesąžiningų tiekėjų veiklai.

Rinkimų finansavimo ir organizavimo skaidrumo didinimas

- Tobulinamos viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų, politinės kampanijos dalyvių ir išdininkų, rinkimų komisijos narių kompetencijos apie politinę reklamą, finansavimą, pažeidimų tyrimus, papirkimų prevenciją.

Didinamas rinkimų finansavimo ir organizavimo procesų skaidrumas.

Teritorijų planavimo dokumentų registras

- 2024 m. baigtas įgyvendinti projektas, kurio metu sukurta centralizuota teritorijų planavimo informacinė sistema bei 11 naujų elektroninių paslaugų.

Su teritorijų planavimu susijusios paslaugos gyventojams ir verslui taps pasiekiamos lengviau ir greičiau, institucijų darbas tapo efektyvesnis.

Duomenų atvėrimas

- Lietuvos atvirų duomenų portale data.gov.lt skelbiama daugiau nei 2,4 tūkst. įvairių viešojo sektoriaus atvertų duomenų rinkinių.

Suteikiama galimybė verslui ir visuomenei patogiai gauti ir naudoti viešojo sektoriaus institucijų atvirus duomenis.

III kryptis – Siekti veiksmingos korupcijos kontrolės ir nešališko, objektyvaus teisingumo vykdymo bei teisės viršenybės užtikrinimo

Baudžiamojo persekiojimo efektyvumo analizė

- Atlikta analizė, nustatyti baudžiamojo persekiojimo efektyvumą mažinantys veiksniai korupcinėse bylose ir išteisinamųjų nuosprendžių priežastys.

Padedama tobulinti tyrimo kontrolę ir valstybinio kaltinimo kokybę, didinamas baudžiamojo persekiojimo efektyvumas.

Užsienio pareigūnų papirkėjimo prevencija

- Teisingumo ministras patvirtino planą, kuriuo įgyvendinamos Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos darbo grupės trečiojo etapo vertinimo rekomendacijos Lietuvai dėl papirkimo tarptautiniuose verslo sandoriuose.

Stiprinama Lietuvos tarptautinė reputacija, prisidedama prie sąžiningesnės verslo aplinkos kūrimo.

Privataus sektoriaus atsakomybės analizė

- Atlikta tarptautinių standartų taikymo analizė, nustatant privataus sektoriaus darbuotojų atsakomybę už korupcinius nusikaltimus. Nustatyta, kad Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso reglamentavimas iš esmės pakankamas, tačiau planuojama peržiūrėti teisės aktus, įgyvendinant ES direktyvas.

Tai padeda įvertinti nacionalinio reglamentavimo pakankumą, tačiau ateityje teisės aktai turėtų būti geriau suderinti su ES standartais, siekiant užtikrinti efektyvesnę korupcijos prevenciją ir didesnę skaidrumą verslo aplinkoje.

Mokymai teisėsaugos ir teismų sistemos pareigūnams

- Organizuoti tarpinstituciniai mokymai ikiteisminio tyrimo pareigūnams, prokurorams ir teisėjams korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų tyrimo, įrodinėjimo, juridinio asmens baudžiamosios atsakomybės ir turto susigrąžinimo klausimais.

Stiprinami teisingumo sistemos gebėjimai efektyviai tirti korupcijos bylas, užtikrinti teisingą atsakomybę ir susigrąžinti neteisėtai įgytą turtą, o kovos su korupcija procesas tampa profesionalesnis.

Atlyginimas už vertingą informaciją ir pranešėjų apsauga

- 2024 m. paskatinti 23 asmenys, kurie pranešė apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, neturėdami pranešėjo statuso, ir išmokėta per 22 tūkst. Eur.
- Didintas viešojo ir privataus sektorių informuotumas, paaiškinant ir skatinant pranešėjų apsaugos institutą.

Tai padeda didinti visuomenės informuotumą, skatina asmenis teikti vertingą informaciją, prisidedant prie korupcijos atskleidimo.

2025 m. Teisingumo ministerijos sudaryta darbo grupė rengia Darbotvarkės įgyvendinimo 2026–2029 m. plano projektą, kuris numatys naujas priemones, prisidedančias prie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo Darbotvarkės kryptyse. Specialiųjų tyrimų tarnyba, pagal kompetenciją, pateikė Darbotvarkės įgyvendinimo 2024 metais stebėsenos ir vertinimo ataskaitoje informaciją apie sritis, reikalaujančias tolesnio stiprinimo. Prie spręstinių klausimų nustatymo prisidėjo ir pilietinės visuomenės (žiniasklaidos) atstovai, teikę pasiūlymus Darbotvarkės stebėsenos ir vertinimo ataskaitos projektui.